

Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května 2, Zábřeh

**TÉMATA K MATURITNÍ ZKOUŠCE
Z EKONOMIKY**

Studijní obor: 75 -41-M/01 – **Sociální činnost** – sociálně výchovná činnost

Forma studia: denní

Forma zkoušky: ústní

Školní rok: 2026/2027

Vypracovala: Ing. Helena Šváchová

Projednáno předmětovou komisí 9. 9. 2026

Schváleno ředitelkou školy:

1. Cíle a formy podnikání

- Hlavní a alternativní cíle podnikání
- Základní principy tržní ekonomiky
- Předmět podnikání
- Živnostenský a obchodní rejstřík
- Praktické účtování v deníku DE

2. Podnikatel a jeho charakteristické znaky

- Definice podnikatele
- Charakteristické znaky podnikatele
- Vysvětlení pojmu FO, PO, obchodní a živnostenský rejstřík
- Práva a povinnosti podnikatele
- Praktické účtování v deku DE

3. Živnosti – právní úprava při založení živnosti

- Charakteristika živností
- Podmínky pro založení živností
- Druhy živností
- Označení firmy, pojem FO, OP, obchodní a živnostenský rejstřík
- Praktické účtování v deníku DE

4. Ohlašovací a koncesované živnosti

- Členění ohlašovacích a koncesovaných živností včetně příkladů
- Výhody a nevýhody založení živností
- Zakladatelský rozpočet
- Způsoby zrušení živností
- Praktické účtování v deníku DE

5. Hospodaření podniku – zjištění hospodářského výsledku

- Podnik – jeho charakteristické znaky, vznik, zánik podniku a dělení podniku, možnosti růstu podniku
- Definice nákladů a výnosů
- Členění nákladů podle druhu a závislosti na objemu produkce
- Charakteristika hospodářského výsledku a jeho druhy
- Praktické účtování v deníku DE

6. Trh, tržní subjekty

- Definice trhu a členění trhu
- Tržní subjekty a jejich charakteristika
- Definice konkurence, druhy konkurence, druhy monopolů
- Praktické účtování v deníku DE

7. Analýza trhu, nabídka a poptávka

- Definice trhu a jeho analýza
- Definice nabídky, graf křivky nabídky a jeho analýza
- Činitele ovlivňující křivku nabídky
- Definice poptávky, graf křivky poptávky a jeho analýza
- Činitele ovlivňující křivku poptávky
- Praktické účtování v deníku DE

8. Kalkulace, kalkulace ceny výrobků

- Podstata a význam kalkulace
- Druhy kalkulací
- Charakteristika nákladů, členění nákladů
- Popis kalkulačního vzorce
- Popis výpočtu ceny výrobků přírážkovou metodou na jednoduchém příkladu – výpočet rozvrhové základny a režijních přírážek výrobní, správní a odbytové režie

9. Daňová evidence

- Právní úprava DE
- Zásady účtování v deníku DE, popis deníku DE pro plátce DPH
- Význam DPH pro podniky a podnikatele, povinnost registrace k DPH, sazby DPH a výpočty DPH
- Vysvětlení pojmu daňová povinnost a nadměrný odpočet
- Praktické účtování v deníku DE

10. Složení mzdy, právní úprava odměňování

- Nejdůležitější právní normy
- Složení mzdy, formy mezd, pohyblivé složky mezd
- Rozdíl mezi mzdou a platem, hrubou, čistou, reálnou a nominální mzdou
- Odměňování ve státní sféře a soukromé sféře
- Platový tarif, hranice minimální mzdy, nejnižší úroveň zaručené mzdy, skupiny prací
- Výpočty základní mzdy, hrubé mzdy, čisté mzdy

11. Peníze, směnářská činnost

- Definice peněz, formy a funkce peněz
- Ochranné prvky našich bankovek, technologie výroby našich bankovek
- Kurzovní lístek, devizy, valuty, nákup, prodej valut a kurz střed na kurzovním lístku
- Příklad na nákup a prodej valut
- Charakteristika peněžního finančního trhu, cenné papíry peněžního trhu

12. Osobní finance

- Charakteristika příjmů a výdajů v osobním rozpočtu
- Druhy osobního rozpočtu
- Investování a spoření, pravidla investování
- Úrok, úrokové sazby
- Předlužení a možnosti jeho řešení
- Exekuce a osobní bankrot

13. Hotovostní a bezhotovostní platební styk

- Formy hotovostního platebního styku včetně příslušných účetních dokladů
- Příklady na složení a výběr pokladní hotovosti
- Druhy příkazů, rozdíl mezi příkazem k úhradě a k inkasu
- Vysvětlení pojmů - konstantní symbol, variabilní symbol, datum splatnosti, datum uskutečnění zdanitelného plnění a datum vystavení
- Náležitosti faktury, praktická úhrada faktury
- Platební karty, internetové bankovníctví

14. Finanční trhy, jejich struktura

- Charakteristika finančních trhů
- Členění finančních trhů
- Rozdíly mezi peněžním a kapitálovým finančním trhem
- Úloha obchodních bank v ekonomice

15. Produkty peněžního finančního trhu

- Charakteristika peněžního trhu
- Neterminované vklady a terminované vklady
- Úrokové sazby, RPSN
- Cenné papíry peněžního trhu
- Druhy krátkodobých úvěrů, vhodný a nevhodný úvěr

16. Produkty kapitálového finančního trhu

- Charakteristika kapitálového
- Terminované vklady
- Cenné papíry kapitálového trhu
- Investování a spoření

17. Nepřímé daně v daňové soustavě ČR

- Charakter nepřímých daní
- Členění nepřímých daní
- Podstata DPH, registrace podnikatele k DPH (povinná, dobrovolná), zdaňovací období, sazby daně, způsoby výpočtu

18. Bankovní soustava, ČNB,

- Charakteristika dvouúrovňového bankovního systému v ČR
- Řízení a úkoly ČNB
- Nástroje ČNB – jejich charakteristika
- Členění finanční trhy

19. Obchodní banky, druhy úvěrů, finanční trh

- Úloha obchodních bank
- Druhy bankovních a dodavatelských úvěrů
- Podmínky pro poskytování úvěrů, vysvětlení pojmu likvidita a bonita
- Členění finančních trhů
- Cenné papíry peněžního a kapitálového finančního trhu

20. Státní rozpočet, rozpočtový proces schvalování SR

- Charakter státního rozpočtu, proces schvalování SR
- Druhy státního rozpočtu
- Podrobně členění příjmů a výdajů SR
- Jakým způsobem může řešit vláda schodek státního rozpočtu, jaký je schválení SR pro daný rok

21. Daňová soustava ČR

- Přímé a nepřímé daně, jejich charakteristika a podstata
- Základní daňové pojmy – daň, plátce, poplatník, předmět daně sazba daně, zdaňovací období
- Podstat daně z příjmů FO a PO – předmět daně, sazba daně, způsob výpočtu, termín podání daňového přiznání
- Podstata DPH, registrace podnikatele k DPH (povinná, dobrovolná), zdaňovací období, sazby daně, způsoby výpočtu

22. Inflace a jiné makroekonomické ukazatele

- Definice inflace, její příčiny a důsledky
- Měření inflace
- Druhy inflace, inflace tažená nabídkou a poptávkou
- Charakteristika HDP, nezaměstnanosti, čistého vývozu, aktuální hodnoty makroekonomických ukazatelů v ČR

23. Marketing pro podniky a podnikatele

- Význam a podstata marketingu
- Průzkum trhu
- Členění trhu, nabídka, poptávka, tržní mechanismus
- Charakteristika konkurence, druhy konkurence
- Druhy monopolů

24. Nástroje marketingu

- Charakterizujte cenu včetně cenových praktik
- Charakterizujte produkt s uvedením příkladů
- Charakterizujte propagaci včetně příkladů
- Popište všechny distribuční cesty
- Definice konkurence a její druhy

25. Management

- Význam managementu pro podniky a podnikatele
- Manažerské funkce a jejich charakteristika
- Druhy manažerů podle charakterových vlastností
- Druhy manažerů podle úrovně řízení
- Praktický příklad – účtování na rozvahových a výsledkových účtech